

TELEGRAFU ROMANU.

Nr. 12. ANULU XV.

Telegraful este de două ori pe săptămâna: joia și Dumineca. — Prenumeratia se face în Sabiu la expediția foie pe afara la c. r. poste, cu banigă prin scrisori francate, adresate către expediția. Prețul prenumerării pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ar' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei și pen-

tru provinciele din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru principale și teritoriile străine pe anu 12 pe ½ anu. 6 fl. v. a.

Inseratelor se platește pentru
intreaga ora cu 7. cr. sirul, pentru
a doua ora cu 5 ½ cr. și pentru a
treia repetare cu 3 ¼ cr. v. a.

Sabiu, în 9|21 Februarie 1867.

Sabiu, 8 Fauru.

Diuiariul vienezu „Neue Freie Presse“ în numerulu 884. aduce unu articulu din partea sea intitulat: „Cestiunea magiara despre naționalități“, in care după ce și frange capulu cu nisice conjecturi, și lucruri, care arata reînt'a lui, dice: ca Mitropolitul Siagun'a și începutu sa lucre pentru conchiamarea unui Sinodu ortodoxu, carele firesee este numai unu pretestu religiosu pentru unu congresu lumeanu alu românilor. Noi de demultu cunoscemt tendint'a acestui diuiariu din Vien'a, ca este turburatore de pacea patriei, a confesiunilor, și a singuraticilor patrioti, și ca va sa pescuiésca in apa turbure, că sa-i fia lui bine. Si intr'adeveru acésta documentează și snsu atinsulu lui articulu intregu, precum și prepusulu, care lu radica asupr'a Metropolitului nostru, candu scrie in lumea larga, ca Metropolitul Siagun'a va sa tina unu Sinodu bisericescu, carele sa fia unu congresu politicu. Se vede, ca scriitorulu acelui articulu din „Neue Freie Presse“ n'are cunoșcint'a unui Sinodu bisericescu intr'o biserică cu principii constitutiunali; se vede, ca nu cunisce organismulu bisericiei resaritene; se vede, ca nu scie nici atât'a, ca Metropolitul Siagun'a inca că Episcopu au tînute trei Sinode bisericesci la an. 1850, 1860 și 1864 pentru regularea trebiloru curatu bisericesci in Eparchia Ardealului, fără că sa fia degeneratul acele Sinode bisericesci in adunări politice; se vede, ca fabricantele de acelu artieulu cauta spre Mitropoli'a nostra de curendu resolvita prin Majestate, că unu sumeti cu ochiulu, și că unu nesaliosu la inima; nu scie, său nu va sa scia, ca Metropolitul nostru inca in lun'a lui Aprilie 1865 au asternutu rugarea sea pentru tinerea unui Sinodu metropolitan cu representantii clerului și onoratoriilor din tustrele Eparchiele ortodoxe române pentru stabilirea unui regulamentu de treburi bisericesci, scolari și fundatiunali, — și déca ni se va incuviintă rugarea Metropolitului nostru concomitata și de ceialalti doi Episcopi români ortodoxi, și de totu clerulu și poporulu nostru credinciosu, numai drepitate se va face, căci și Ierarchia catolica tine adunări bisericesci fără cea mai mica impedecare dupa concordatu, apoi și reformatii tînui adunările loru sinodale fără că vre-unu omu cu minte și cu getu curatu sa-i invinovatișca cu aceea, ca ei sub nume de adunări bisericesci tînui adunări politice. Asiă și pe Metropolitul nostru nici unu omu de omenia, fia elu și unu jurnalistu dela Vien'a, nu-lu va suspiciună, căci se nevoiesce pentru tinerea unui Sinodu mitropolitan spre scopulu regulării trebiloru bisericesci in inticlesulu Canoneloru și institutiunilor bisericiei nostre resaritene.

Cumca tocmai acum se vorbesce despre incuviintarea tinerei cestianatului Sinodu mitropolitanu, candu au sa se faca nisice schimbări politice, acésta impregiurare nu este de ajunsu sa faca suspectu caracterulu unui Mitropolit reconoscetu de întrég'a patria de unu Archiereu zelosu, și privighitoriu in treburi bisericesci, scolari și fundatiunali, și credinciosu Monarchului, și patriei, dar nu este de ajunsu nici a denegă bisericiei dreptulu a tînui unu Sinodu pentru interesele sale, care intrebuintindu-se le-

galu înaintează și interesele statului; căci déca pentru impregiurări politice de astazi s'aru denegă bisericiei noastre tinerea acelui Sinodu, atunci totu din același dreptu aru trebuia sa se denegă tuturor societătilor finantiali, economice, literari, și altoru, care exista in patria, tinerea adunărilor loru spre inaintarea scopurilor sale, căci adunările acestor societăți mai usioru potu degeneră și pericolată pacă și ordinea buna și legale a patriei, decâtua o adunare bisericescă, carea ori și cum sa se iee, totdeuna are de tînta religiositatea și moralitatea membrilor sei.

In fine scriitorulu acelui articulu suntemu datorii ai dă acelu consiliu, sa invetea a apretiu înainte de tîote constituinea civile și legile ei, și apoi și constituinea bisericescă cu Canonele ei, și atunci va se apretiu mai bine și cele ce se intempla in politica, și cele ce se intempla in biserică, căci altcum facendu va semena neghina in tre grâulu curatu, cum au facutu și pâna acum, și se va documenta de unu idiotu fatia cu lucrurile bisericesci, carele nu scie nici atât'a, ca precum unu Metropolit corectu in treburi politice, ori in ce stare sa fia tréba politica, nu se impedeca in celebrarea sănătei Liturgii, și in predicarea cuvențualui lui Dumnedieu, asiă nu se poate impedeca elu nici in tinerea sinodului metropolitanu, care inca este o parte a servitului dumnedieescu.

Citate contra Citatelor.

Publiculu cititoriu de jurnalele române va fi observat, ca din tîmna an. 1865 in cîce cauza româna se discută mai multu din punctu de vedere alu personalor decâtua alu insusi obiectului. — Primele agressiuni se facura in „Gaz. Tr.“ care manifestă o deosebita passiune de a lo indepreta mai cu séma asupr'a Esc. Sele Metropolitului gr. or. Bar. de Siagun'a, — Corespondintele de pre la Valcele, Turda, Clusiu s. a. voru remané dovedă, ca cine a începutu dusmanie. — La tîote acele injective personeli, „Tel. Rom.“ tacu că pescele — fără de a reflectă cătu de pușnu la ele. Dara dupa ce „Gaz. Tr.“ incepù a face capitalu politiciu chiaru și din tacerea „Telegrafului Rom.“ și publiculu românu mai cu séma celu cu judecata matura, vediendu ca prin acele agressiuni se ataca chiaru și onoreea și existint'a institutiunilor sele, provocă pre „Tel. Rom.“ de a rumpe tacerea și a luă asuprasi just'a defensiune. Asiă „Tel. R.“ incependum dela nr. 87 a anului tr. se vediu constrinsu de a luă mesuri de aperare. —

Dara cu tîote ca atacurile „Gaz. Tr.“ ce se indepretau necurmatu totu numai asupr'a Metr. Siagun'a și iara Siagun'a se puneau mai totudéun'a in comparatiune cu persón'a Esc. Sele Metropolitului Siulutiu; „Tel. Rom.“ pastră acea discretiune, ca nici odata nu a adusu persón'a Esc. Sele a Metropolitului gr. cat. in discussiune, cu atâtua mai putinu a o ofensă cu acea neurbanitate, ce o manifestă „Gaz. Tr.“ fatia cu Metr. Siagun'a. In acésta erore nu a cadiutu „Tel. Rom.“, pentru ca totudéun'a ne-amu adusu aminte de cuvintele Apostolului Pavelu, care dice: „Déca ve maniatu și ve

rôdeti, celu putinu nu ve mistuiti cu totulu.“ Neamul adusu aminte și de aceea, ca cauza decadentiei române de atât'a seculi intre altele a fostu și aceea ca de câte ori barbatii români au apucat ceva la putere, totu numai ei pre sine s'a mistuitu. Déca natiunea si-aru si pastrat mai bine pre demilitarii sei, altfelu amu stă acum. Insă rivalitatea, pism'a și ur'a a produsu suspiciunari, a-cestea discordia, iara acésta — mistuire. —

Déca români nu sciu sa-si crutie macaru pre capii sei bisericesci — pentru bisericile sele, ce suntu piedestalulu naționalităției, și prin urmare pentru insasi naționalitate, apoi nu e mirare ca de, doi ani nu ne putem reculege. —

La finea anului trecutu „Tel. Rom.“ dechiarase, ca va incetă cu defensiunile sele — sperandu ca voru incetă și ofensele. Dara Gaz. Tr. incepù anulu nou cu ostilitate, și spre durerea noastră vedemu, ca ea dela nr. 5—7 incocă a luat in arenda chiaru și pre Esc. Sea Metropolitul Siulutiu, — citandu din replic'a lui din 31 Dec. 1866 nisice pasagie, ce ne constringu a ne defendă pre lângă restrințe la respectivulu pasagiul cu contra citatele din dupic'a Esc. Sele Metr. Siagun'a de dto 1 Febr. 1867 dupa cum urmează:

„Dupa intorsetur'a politicei interne a imperiului din an. 1865, — dupa schimbarea regimului, — dupa sistarea constituinei imperiale, — dupa disolvarea dietei sabiane, — dupa convocarea dietei din Clusiu, care tîte venira navala un'a peste alt'a, și a căroru impedecare nu aternu nici dela ambiciunea său dictatur'a mea, nici dela harnici'a Escentientie Tale, — Majestatea Sea c. r. apostolica s'au induratu preagratisosu a me chiemă la Vien'a, spre a audi insusi cuventul, insasi voi'a Majestății Sele, și a me asigură din nou despre gratia imperatosca pentru națiunea nostra română, chiaru și sub nou'a forma politica, ce a trebuitu sa ia trebile de regim, pentru mai grabnic'a complanare a referintelor interne, ce a devenit urgenta fatia cu relațiunile din afară ale imperiului. —

„Escentientia Ta fiindu pe atunci la bâile minere din Valcele, dupa cum amu observat din „Gazeta Tranniei“, organulu Escentientiei Tale, Te-ai aflatu ofensatu forte, căci mi s'a datu acea antaiate, — acea onore. Că sa iai revangiu asupr'a mea, — in iritata-Ti rivalitate — nu numai organulu Esc. Tale Gaz. Trans. m'a insinuatu mai intâi, ca eu dela Vien'a sum terorisat, dara mai tardu și cu aceea, ca m'amu insinuatu in gratia omenilor noi dela regim, — eara Esc. Ta intorcendute dela Valcele cătra casa, n'ai vrutu sa audi vocea tempului, ca sa Te intorci pela Sabiu spre o cointelegeră colegială, dupa cum amu facutu eu la a. 1861, candu intorcendu-me cătra casa dela Clusiu amu caletorit u pâna la Esc. Ta la Blasius spre a ne intielege și intarzi in bunaintelegeră națională și confesiunala; și fără de a te fi pusu mai nainte in cointelegeră cu credinciosul Esc. Tale colega, din propri'a autoritate ai vrutu sa conchiemi corgresu naționale pre 20 Octombrie 1865, și cu adres'a din 22 Septembrie 1865 m'ai prevocat d'a tramite la acelu congresu și pre credin-

ciosii de confessiunea mea, cu acea expresa obser-
vatiune, ca nu avem trebuintia de a
cere la aceia concessiunea mai inalta.

„Escentia! Eu cu tota ambitiunea si dicta-
tură, ce o ascrii că isvorulu slabiciunilor mele,
nu asiā amu procesu, candu amu luatu initiativ'a ac-
tiunilor dela an. 1860—1 si 1862—3.

„Eu atunci— dupa cum ai vediut — amu fi-
nutu siedintie formale cu membrii comitetului per-
manent (13 cu tōte— vedi act. congr. a. 1863)
si cu alti barbati intelligenti dimprejurulu meu, si
asupr'a concluselor amu purtat protocolu formale.
Conclusele acestea Ti le-amu impartasit, nu in
forma decretatōre si octroata, cum ai facut Escenti'a Ta la 22 Septembre 1865, ci Ti amu impas-
tit protocolu concluselor prin deputatiune for-
male, care nu sa ve intimeze initiativ'a nostra, ci
sa ve si informedie mai de aprope despre motivele
acelei'a spre conaprobarare, seu sa primesca din
fontan'a nemijlocita argumentele mai tari, la casu
de refusare.

„Cu initiati'va nostra de atuncea nu amu pro-
pusu ultimatu pentru convocarea unui congresu fără
de concessiunea mai inalta, ci amu fostu de a-
cea parere, ca congresul său conferint'a natiunala
nu se pote tinē fără incuviintarea preainalta, cāci
la tōte conferintiele, care amu avutu, amu fostu
cerutu mai d'antāiu incuviintarea préinalta.

„Asiā dara cu tōte, ca circumstările de atuncea
erau mai putinu nefavoritōre pentru intreprinderile
noastre, totusi au fostu de lipsa precugetare, tactu
si matura deliberare, apoi concordia deplina pentru
esoperarea si tinerea unui congresu natiunala.

„Cu cātu mai mare trebuiā sa sia prudenti'a,
circumspectiunea si solidaritatea nostra de a rennōi
asemeni intreprinderi intr'unu tempu, (tōmn'a an.
1865), candu regimulu erā pre mān'a unor ast-
feliu de barbati, cari aveau experienti'a de congre-
sele noastre si le caracterisara si le condemnara de
isvorulu pedeciloru pentru impaciuirea trebiloru un-
gare puse tocmai atunci in prōspetu la tapetu (vedi
Sieb u. die oest. Reg. in den letzten vier Jahren
Leipzig 1865).

„Ai crediuta Esc. Ta cu tota seriositate, ca
acei barbati ai regimului, de care erā incunguratu
tronulu, voru inaugura inceperea activitatii loru cu
concederea său cu ignorarea tinerei fără consensu
mai inaltu a unui congresu natiunala in Ardelu,
care sa se dechiare incontr'a actiunei regimului? —

Atât'a credulitate nu potu presupune dela intielep-
ciunea politica a Escentiei Tale! —

„Apoi in zadaru faci Esc. Ta apelu la inarticula-
larea natiunei române si la analogia universităii
sasesci, că sa justifici convocarea congresului fără
concessiune mai inalta. Déca prelunga inarticula-
rea natiunei române amu si apucat si o lege spe-
ciala sanctiunata despre tinerea astorufelui de con-
gres, de cāte-ori avemu de lipsa, si Esc. Ta ai
fi presedinte alu universităii româniloru, ai si fostu
in dreptu de a-lu convocá din propri'a auctoritate.
Dar asiā, vanasine viribus ira!

„Candu dupa versarea repentina a unor nori
grei se umfla gârl'a cu unu povoio, ce rupe si
smulge cu sine tōte ce-i sta inainte, atunci omulu
intieleptu astépta putin la o margine, pâna se mai
alina macaru prim'a vehementia a torrentului, seu
déca a apucat de a fi rapit de acest'a, apoi nu
se incercă de a-lu oprí cu bratiele direptu opuse,
pentruca asiā cufundarea si prapadirea lui e nein-
cungurabila, ci lasându-se ductului generale, re-
servéza puterile de a remané inotandu de asupr'a
apei, si de a remá (rudern) cu mânila, abatandu-se
cu inelul cātra acea ripa, ce i se pare mai aco-
modata pentru scapare.

„Déca Esc. Ta in locu de precipitarea nerabdă-
tore, cu care ai vrutu sa puni in lucrare congres-
sulu, prin care si crediutu, ca vei scapá natiunea
din torrentele politice de atuncea, ai si fostu mai
cu sange rece, si ai fi iniciat nu o reclama de
popularitate, o salba scipicioasa, de a cārui esep-
tare nici Escenti'a Ta nu ai fostu convinsu, ci
unu projectu intr'adeveru practicaveru, atunci eu
nu numai ti aplaudāmu si te sprigineam că in
tōmn'a an. 1861, dara „bucurosuti dámus
si gloria celui d'antāiu proiectatoriu si propunatoriu. Insa Esc. Ta urmările nefavoritōre nu pentru caus'a natiunala,
ci pentru propria-ti persóna mie mi le imputedi a-
stadi, diceendu-mi, ca eu nu tinu solidaritate in cau-
sa natiunala, va sa dica: de ce nu m'am făcutu
si eu partasiu de imputaciunile, care Esc. Ta le-ai
secerutu dela Regimu pentru acea lucrare pripita.
Eu déca la vre-unu casu specialu nu tinu solidaritate
cu părurile Esc. Tale, inca prin aceea n'am
vatematu si solidaritatea causei natiunala, ci din
contra o amu sustinutu si o sustine, cāci acea
părere a Esc. Tale este forte reu socotita, prin ca-
re caus'a personala a Esc. Tale o identificedi cu
caus'a natiunala; ceea ce se vede si de acolo, ca

Esc. Ta pentru purtareati individuala, dar nu pentru
caus'a generale natiunale, ai capatatu dela Regimu acelle
infruntări din tōmn'a an. 1865 si 1866. Si acum
inaintea publicului vréi sa Te jastifici, ca eu Ti-am
stricatu tréb'a prin denuntiari. Ora nu sémena im-
putarea acest'a cu cea din fabu'a lui Esopu?

„Déca Esc. Ta, care te laudi, ca ai
tratat cu mine cācu unu ou ro-
siiu, numai, că sa tini concordia
in tre noi, la intorcerea Escentiei Tale dela
Valcele, (1865) ai fi luatu drumulu obici-
nuitu, si te ai fi abatutu pre la mine — pentru ca
astfel de mica ostenela erā demna de importan-
ti'a causei natiunale —, si déca cu acea buna oca-
siune ai fi conferit u mine fatia in fatia, si mai
si consultatu despre situatiunea dilei si despre pasii
ce aru fi de a se intreprinde in caus'a natiunale :
atunci cu tōte ca — cum dici — „voia Mon-
archului apriatu afara de Mon-
archulu si D dieu altulu nu pote
nimenea sa o scia“, totu ai fi pu-
tutu primi dela mine o informare despre cele ce
amu esperiatu in Vien'a — precum amu facutu cā-
tra unu barbatu alesu natiunalu din Vien'a — de
unde tocmai me intorsesemu, si deliberandu intr'o
directiune si alt'a ne-amu si convinsu unulu pre
altulu despre prospectul posibilităii ori nepossibili-
tăii, despre oportunitatea său inopportunitatea unui
congresu natiunala cu — seu fără de consensulu
mai inaltu, si la casulu din urma a cercă la alte
mijloce mai practicavere, mai intielepte si mai aco-
modate grelei situatiuni, precum aru si fostu con-
vocarea linistita a comitetului natiunala si purce-
dere ulteriore din conclusulu acestui'a etc. —
dara, siindca dici — ca din cause binecuvantate
nu ai pututu sa te abati pre la mine, — déca
Escenti'a Ta dela Blasiu prin scrisoarea din 22
Sept. 1865 nu mi-ai si propusu unu ultimatu de
congresu, cu astfelu de conditiuni, cari ale imprimi
indata erā cu absoluta neputintia, ci ai fi apucat
calea cea probata si observata pre la an. 1860—1,
si déca organulu Escentiei Tale „Gaz. Trans.“
nu aru si debacatu tocmai pre atuncea, ca unu con-
gresu seu conferintia convocanda prin Archierei,
siindca octroiata, aru si urgisita, atunci nu aru
si fostu impossibile, apoi in fine déca Escenti'a
Ta nu Te-ai si declarat de atatea ori, ca nu mai
cunosci esistinti'a comitetului permanent alu na-
tiunei, pre a cārui basa puteam ursi o pertractare
a causei natiunale fără alarmarea lumei, si fără

FOSIÓRA.

Impartasiri dintr'unu manuscriptu,
ce tracteaza despre Dreptul Canonico alu Bisericei
greco-resaritene ortodoxe ecumenice.

(Urmare.)

Sinodulu ecumenicu VII.

Sinodulu ecumenicu VII in Nicea Vîtiniei in
tempulu Imperatului Constantiu si a Irinei Maicei
sele la 783 cu 350 Archierei, prelunga carii s'au
mai adaosu alti 17 carii mainante erau luptatori de
icone, incātu cu totii au fostu 367; la acestu Sinod
inca au fostu doi locuitori ai Papei din Rom'a.
Presedintele au fostu Tarasius Patriarchulu Con-
stantinopolei, ear ceilalii trei Patriarchi neputendu-
se infatisia la Sinodu au fostu supliniti prin To-
malu Singelulu si prin Ioann Ieromonachulu. La
Sinodulu acest'a fiindu de fatia că la 136 Archi-
mandriti, membrii acestora ai tagmei monachale au
desvoltat cunoscintie forte latite in teologia, si cu
argumente luate din vieti'a bisericiei crestine primitive
au combatutu pe iconomachii, si impreuna cu
ceilalii Archierei au infruntat mincinosele lor

inveniaturi despre cinstirea iconelor, si au as-
siediatu ca cinstirea nu se da insasi iconei cā
atārei, ci santului zugravitu pe dens'a; cu care
prilegiu s'au adusu 22. Canone, si adeca, ca canonele
si asiediamintele de pâna acum se primescu
cā unele, care s'au adusu decātra trambitiele Du-
chului, prealaudatii Apostoli si de cātra Sinodele
ecumenice; cā celu ce se chirotonesce de Episcopu
sa se esaminide din sciintiele teologice; alegerile
facute de cātra Stapanitorii lumesci ale Episcopiloru,
Preotiloru si Diaconiloru sa fia fără taria; Simoni'a
in cele santiște se osandesc; cā Metropolitulu sa
nu impedece tinerea Sinodului anualu fără causa
binecuvantata; in biserici nou zidite are a se pune
din reliuile Muceniloru; se opresce a rapi pe
copiii jidoviloru si ai botediā, seu a cumperā sclavi
afara déca de buna voia se face crestinu; sa se
confisce scrierile ereticiloru; alergaturi zadarnice se
oprescu preotismei; se reinoiescu Canonele de mai
nainte despre economii Episcopieloru si Metropolie-
loru; realităile episcopesci si monastiresci nu se
potu instrainā; din manastiri nu se potu face case
lumesci; numai hiroositii cetitori potu celi pe Am-
vonu; unu preotu sa nu se asiedie la dōue bis-
terici; lucsulu se opresce clerului; Calugarii nu-si
potu face locasuri volnicesce; se opresce muieriloru
a petrece la Episcopii si monastiri; Simoni'a
se osandesc; Manastiri nu se potu funda dupa

volnicia; Calugarulu seu calugarit'a nu-si poate
schimbā manastirea volnicesce; monachulu seu mo-
nachin'a nu se potu reintorce in lume.

Unele desluciri despre dreptulu con-
vocarei si alu presedintiei la Si-
nodelle ecumenice.

De-si in tempii vechi, precum vedem la istoriografii antici, mare valore nu se punea a cercetá
cu deameruntulu, ca cui i se cuvine dreptulu de
convocarea sinodelor ecumenice, pentru ca pe atunci
atātu canonistii cālu si istoricii mai multu se
ocupau cu esenti'a, decātu cu form'a conchiamarei
Sinodelor; siindca in tempii nostri speculatiunea
unor canonisti pune mare valore si pre a-
ceea, de a constata, ca cui i s'au cuvenit
dreptulu de a conchiamā Sinodele ecumenice,
si apoi facu de aci unele deductiuni spre de-
josirea Ierarchiei nostră: pentru aceea n'am
pututu trece cu vederea a nu depune aci con-
vincerea nostra in privint'a acest'a, si adeca:
lucru firescu au fostu, ca pre cātu Archiereii, pre atāta
si Imperatii crestini, cā si cei de astadi, multu se
nevoiau pentru pacea bisericei, si vediendu-o
periclitata seu si conturbata, cauta a delaturā ame-
nintiările de feliulu acest'a; mai departe nu numai
se poate presupune, ci trebuie sa se si creda, ca
atātu Archiereii cātra Imperati, cātu si Imperatii
cātra Archierei se tānguiau reciprocu, candu obser-

provocarea elementelor impedeator: atunci cauza natională nu s-ar fi infatisiat că unu obiectu de neintelegerie intre noi, ci aru fi luat o directiune, care ducea la unu rezultat mai sigur mai salutare. —

„Sub impressiunea acelor impregiurări fatali dificultate să mai tare prin precipitarea Escentiei Tale, ce respunsu puteam sa ti tramit prin scrierea mea din 23 Septembve 1865? decât a plângere potu, dara a-Ti ajută nu, să ca sa fiu cu privighiere, că onoreanatunei, să caus' a cea drépta a ei purtată pâna aci cu atât'a pietate, sa nu se compromita in nici unu chipu, să celu putinu nu cuvin'a Archiereilor! —

„Acestu respunsu alu meu era o indigitatione destulu de chiara, ca determinatiunile Escentiei Tale in form'a propusa, nefiindu permisibile să ne realisavere, nu le potu acceptă, să ca de aceea noi trebuie sa studiemu să sa ne ingrigim de alte mijloce, cari sa sia apte de a ajută înr'adeveru cauza, iara nu de a o compromite. Insa Escentia Ta ai lasatu provocarea cătra mine să prin aceea totu planulu intentionatu, sa Ti se publice in nr. 75 alu Concordiei. —

„Din acăsta Inaltulu Presidiu Guberniale cu decretulu seu nr. 799 indreptat alătu cătra Escentia Ta, cătă să cătra mine (sositu in Sabiu 7 Octobre 1865, să care incepe asiá: Die Nummer 75 des Journals „Concordia“ enthält den Abdruck eines von dem Herrn Erzbischof Conte Sterka-Siulutu an Eure Excellenz gerichteten Schreibens, nach welchem etc.) a luat ocasiune de a trage nu numai pre Esc. Ta, dara să pre mine la responsaveritate pentru convocarea unui Congresu natională fără altissim'a invoie.

„Provocati fiindu dara să eu să Esc. Ta de a responde (nu de a denunța), ce puteam sa respondu să eu, decât ce amu respunsu să Esc. Tale, ca unu Congresu convocat de ambii Metropoliti, fără consensulu prea inaltu nu e consultu (nicht räthlich).“

Din acestea se vede lămurită, ca citatul Gaz. Tr. din nr. 7 nu numai schimonosesc săptele dara alsifica pâna să cuvintele. —

Esc. Sea Metr. Siagun'a nu a disu nicairi, ca nu se invoiește cu unu congresu, ori ca unu congresu aru fi periculosu, ci provocat fiindu de pres. gub. la respondere pentru congresulu convocat de

Esc. Sea Metr. Siulutu fără concessiunea Majest. Sele, a respunsu, ca și elu e de parere, ca convocarea unui congresu natională fără concessiunea Majestății Sele nu e consultu. De unde urmăza, ca la unu congresu nationalu cu consensulu Majestății Sele, Esc. Sea Metr. Siagun'a — după cum a desea a dovedit, să cătu lăua în Ddieu, inca va mai dovedi, totudéun'a se invoiește; — iera la unu congresu natională improvistu numai print' unu Ukas dela Blasius fără premergerea unei cointelegeri, să fără pregatirea lui prin Comitetulu nationalu, — la unu congresu a cărui membri sa sia prinsi de pre drumu prin gendarmi etc. Esc. Sea Metr. Siagun'a, că unu demnitariu de statu să de biserica, să că unu conduceriu inteleptu, să după cum a dovedit prin votulu seu datu in diet'a Clusiana, să neintimidat, pentru salvarea onorei natională nu să-a putut dă, să nici să nu-si dea consensulu să concursulu seu. —

Lăta la acăsta precautiune se reducă să vorbele Esc. Sele Metr. Siagun'a din respunsulu seu din 23 Sept. 1865 datu Esc. Sele Metr. Siulutu, „ca ei să fia cu privighiere, că onoreanatunei să caus' a cea drépta a ei purtată cu atât'a pietate să nu se compromita, celu putinu nu cu vin'a Archiereilor.“

E o mare neconscientiositate a jurnalisticiei, candu seduce publiculu cetitoriu cu falsificări, cu scornituri să cu nediscretiuni, ba chiar să cu contradiceri, cari aducă numai confuziuni in publicu. A dice in nr. 1 alu Gaz. ca congresu nu se potu tină să ca comitetulu nu mai are intielesu, iera in numerii urmatori a invinovat, ea cutare să cutare a impedeatoru congresulu, să ca de ce nu se convoca comitetulu, a debacă totu mereu in contr'a mergelei deputatilor la Pest'a, apoi totu in nr. acel'a (9) a dice, ca se mărgă macaru pre vre-o căte-va septembrii etc. insemnăza a innebună lumea, a merge inainte pre calea patimilor momentani, a nu avea nici unu programu a serie numai, că sa se umple colonele. —

Aru să tempulu, că jurnalele române să nu se mai facă depositoriulu tuturor patimilor personali, să pentru pacea publică dintre noi. DD. Redactori să aléga mai strinsu materiele, ce li se tramtuit din partea corespondentilor, cari a rareori i conducă neutralitatea să spiritualu de impaciun-

ire. D. e. unu neadeveru evident că insinuarea lui G. I. P. in „Albin'a“, ca Metropoli'a gr. or. din Sabiu corespunde cu Guvernului numai unguresc să ca de aceea trebuie să fîna unu concepistu magiaru, apoi o indiscretiune neurbana că a Drului B. din nr. 5 alu Gaz. basata pre schimonosuri tendențiose, eu in locul respectivilor DD. Redactori, cari suntu chiamati a fi conducătorii de cultura să de onestate, nu le a-si fi primitu nici odata. — Amu avutu ocazie de a audi chiaru într'o societate mare de casina — nu romană, dara plina de sasi, germani, să magiari, dicindu ca in tonulu jurnalistic române se vede, ca nu e matritate politica. — Anaxagora.

Eveneminte politice.

Sabiu 7 Februarie
Redactiunea dela „Sieb. Blätter“ comunica eri diminetiile publicului ei in o făoa separata următoriulu telegramu din 18 Fauru nou:

„Astăzi s'a cedita rescriptul pre inaltu in siedintele ambelor case. Se garantă deplină restituție a constituiungușesci. Contele Andrassy e ministru presedinte să a luat asupra-si formarea ministeriului.

Diet'a conclude tramitarea unei deputatiuni la pr. in. curte spre a aduce multiamit'a natiunei Maj. Sele regelui pentru restituirea constitutiunii.

Rescriptul p. n. se va tipari numai decât. Entusiasmulu e mare. Cetatea este înrumse-tilă serbatorescă să se va ilumină.

„Hr. Ztg.“ aduce urmatorele telegrame:

„Pest'a 18 Fauru. Rescriptul reg. semnalat su salutatu cu bucuria entuziastică in siedint'a ambelor case parlamentară. Propunerea lui Szentivanyi: sa se tramita o deputatiune la monarcu spre a depune la treptele tronului multiamit'a pentru „restitutio in integrum“, se primește cu entusiamu. Celălalte sorori suntu cu flamuri; in tōte părți domnește o stimulatiune entuziastică.

(Séra) Din cauza evenimentului de azi cetătilor suntu iluminate serbatorescă.

Totu astă din urma făoa mai are să urmatorele telegrame:

„Vien'a 18 Fauru. Diuariulu oficialu de Marti publica unu autografu imperatescu, prin carele, in urmă constituirei ministeriului responsabilu ungurescu se dispune disolvarea cancelariei aulice transilvane să la rugarea sea contele Haller se dispense de conducătorul cancelariei aulice.“

„Vien'a 18 Fauru. (deschidere de dieta.) Unu comunicatul regimului cătra diete dice: Intențiunea Imperatului de a convoca senatul estraordinariu spre a asecură tertiilor neungare darea votului loru in privința deslegării cestiunii constitutiunale să spre a oferi basea impacărei intre diferitele cuprinderi (Auffassung) ale dreptului — nu a aflatu in tōte părți apreciularea ce se speră, ci in multe părți su espuse la multe reale interpretări, asiá incătu scopulu, ce-lu avé regimulu dinaintea ochilor se parea periclitat. Acum se poate astepta cu tōta increderea să din partea dietei unguresci consumarea la acele propunerile, cari suntu apte de a conserva poziția monarchiei intregi de putere mare. Că condiția presumtiva spre executarea practica a impacărei se vedeu denumirea ministeriului responsabilu ungurescu. Aceasta situatiune nouă să alte diferite puncte de vedere datatorile de mesura induplecă pre regimul, a se lasă de convocarea senatului imperialu estraordinariu să a convoca pre celu constitutiunalu pentru că sa revăda constitutiunea pre 18 Martiu a. c. Acestea să i se propuna afara de acăstă proiecte de legi pentru tramitarea de deputati in corpul consultatoriu pentru afacerile comune, responsabilitatea ministrilor, modificarea § 13 din constitutiune, largirea autonomiei tertiilor, constitutiunea cea nouă de apărarea tieri, imponatările justiției

vă vre-o turburare religionară, să se nevoiajă pentru modulu, cum s-aru puté domolí acea turburare; din astfelii de tănguri să consultatii s'au nascutu nu numai ide'a unui Sinodu, ci să necessitatea imperativa a tinerei să conchiamării lui; de aci apoi au urmatu să discussioni să despre aceea, cum ide'a Sinodului s'arū puté exceptui să a se conchiamă mai usioru Sinodulu, să a se delatură greutățile, precă Archiereii voru avea a le întămpină in calatoria loru. Cumea Ierarchia biserică in tempii aceia, că să astădi, dispunea numai asupra unor mijloce banesci forte smerite, care nu ajungea spre înlesnirea greutăților să a cheltuielelor itinerale ale Archiereilor indepartati, mai cu séma déca ne vomu infatisia icóna lumii de atunci, să modulu calatorielor, este afara de tōta indoiél'a, să asiá Imperatii din zelulu cătra ortodoxia intindea mâna de ajutoriu, că nu cum-va din cauza unor imprejurări itinerale să se periclitide starea pacinica a bisericei să a culturei religiose să morale a poporului credinciosu, ceea ce are inriurintia să înviță statulu civilu. Să asiá avendu Imperatii spre dispusetiune tōte mijlocele înlesnitore de calatoria pentru Archierei, ca și erau sa iece parte la Sinodu, conchiamă ei Sinodele să din evlavie luă să parte la ele, să atunci Archiereii fără privire la pusetiunea loru biserică, punea pre Imperatulu, carele in biserică se chiama Unusu Domnului, in fruntea

și radicarea intereselor economice. Regimul speră în totă increderea, că dietele numai decât se vor apăra de alegeri în senatul imperial constituiunal, să ca prin acela voru vrea să contribuie la terminarea crizei celei preindelungate a constituuniei."

Cancelariul de curte al Ungariei, după unu biletu de mâna imp., este demisiunatu din funcția sea de pâna aci și pentru meritele sale decoratu cu ordinul St. Stefan și totu odata denumitu de judecătorie pentru regat. Ungariei.

Teleg. din 19 Fauru spunu că lângă biletul cîtra contele Haller se mai publică și acelu cîtra de Májláth și cîtra Locuintării Ungariei pentru strapunerea agendelor ministerului. Baronul Senyei se decorăza cu crucea cea mare a ord. Leopoldinu. Andrássy se provoca a compune ministerulu și a primi agendele de mai susu; Bar. Beust se insarcină cu alegerea afacerilor ungurești dela locurile centrale.

Unu telegramu ajunsu la Andrássy anuncia bucuria M. S. pentru primirea rescriptului in dieta.

O fóia suplementaria dela „K. K.“ la nr. 21 are unu telegramu dela 16 Fauru din Pest'a in care se espune ca denumirea ministerului se va publica in septemâna viitoră. Ministri voru depune juramentulu in Bud'a in mânila Majestătiei Sele.

Totu in aceeasi fóia suplementaria a lui „K. K.“ se amintescă despre unele escese de cari au tinseseram in nrulu tr. și noi dupa Hrm. Ztg. sub rubrica din Pest'a. K. K. nu le deminte in totulu, ci le reduce la nisice escese de crâsma; spune insa totu odata ca in acele dile in cari se intemplasera aceste escese au aparutu o fóia secreta sub firm'a „1849 Apr. 14“ și desaproba (K. K.) asemenea lucruri ce se intempla tocmai acum candu „natiunea dupa o luptă de 18 ani se apropie de reesfere.“

Sa mai amintim, dupa K. K., in legatura cu aceste, ca Guvernul trannu prevenindu unor manifestări impreunate cu escese, in o publicatiune a sea, a disu ca intemplantu-se totusi asiă ceva aru fi silitu a face intrebuintare de bratiu militariu in interesulu linischi și ordinei publice. K. K. ne spune ca ordinatiunea acela s'a transis la totu autorităatile oficiale. Adauge totu odata ca in privința acela comitele supremu alu Clusiu, la locul competente, și au făcutu descoperirea sea independenta. —

De dincolo de Lait'a ni se mai spune de unu congresu slavianu la care participa corifeii slavilor de dincolo și de dincoce de Lait'a, intre carii unele foi nemtesci numera și pre Mocioni și pre Dr. Hodosiu și numai puține i distingu și le arata și naționalitatea loru. Deocamdata nici nu scim se tînemu ce-va de mergerea cestoru doi barbati de romanu la Vien'a său ca dora e numai vre-o mistificare, pentru in „Albin'a“ dela 5/17 Fauru nu se face amintire de locu de densii, ba dincontra ne spune ca singuru generalulu Stratimiroviciu (Serbu) se afla in Vien'a și inca și acesta ieșea parte numai că benevol la contiegerile slavilor translaitani și ca acesta aru fi telegrafat la Pest'a ca obiectul desbaterilor nu atinge interesele naționalităților nemagiare din Ungaria, prin urmare mai ca nu face trebuinta sa ia și ei parte acolo. Dupa aceasta fóia obiectul desbaterilor in conferintă mentiunata fu: „politica ce federalistii dincoce de Lait'a o voru observa fatia cu d. Beust.“

Membrii unei conferintie nemtesci de ablegati dietali de dincolo de Lait'a fura ospetati de min. de Beust.

Din afara e de insemnata cuventul de tronu prin carele la 15 Fauru s'au deschisu corporile legislative in Francia. Cuventul are o tinuta de totu pacifica. — Cartea veneta are interesu deosebitu

pentru Austria intr'alătă incătu o indreptă pre acela că cu viitorul ei la devotamentul patriotic alu naționalităților ei. Incătu privesce Germania amintescă ministrul francesu, ca Prussia a promis a intrebă pre locuitorimea Schleswigului de nordu de vrea sa trăea la Dania său sa remana la Prussia. In privința Italiei esprima cartea veneta sperantă ca greutățile intre Italia și România se voru delatură. Ce se atinge de orientu se da Porției sfatul sa faca reforme pentru toti locuitorii dandu-le drepturi egale. Despre cestiunea cretensă dice că ea se află in intregitatea ei și trebuie intrebatu deca mai stau fatia cu simpathiele europene, combinatiunile ce la inceputu se pareau suficiente. — Cu Americă de nordu, dice ca nu suntu motive de a ave neplaceri și despre Messico, ca in lună lui Marte totu trupele francese voru fi de acolo.

P. S.

Din Clusiu aflamă ca de alalta-eri diminuția cetatea e infrumsetata cu flamuri.

Protoeolulu

Siedintie estraordinaria a Comitetului Asociatiunei tranne române, tînute in 15 Fauru c. n. 1867 sub presidiu ordinariu, fiindu de fatia Domnii membri ai Comitetului: Il. Sea Dlu Consiliariu Petru Manu, Ilustrit. Sea D. Cons. gub. Pavelu Duncă, Rev. D. Protosingelu Nic. Popea, D. Advocatul Dr. Ioanne Nemesiu, DD. prof. Zach. Boiu și I. Popescu, Secr. II I. V. Rusu, D. Cassieriu alu Asoc. Const. Stezariu și Dlu Bibliotecariu N. Cristea.

Excelența Sea Domnulu presedinte, impartăsescă o scrisoria a lui Cons. Dr. Pav. Vasiciu, de dñ 12 Fauru a. c. prin care scrisoria, după ce acelu Domn Cons. arata, cumea In. Cancelaria aulica tranna sub nr. 5006 ex 1866 s'a induratu a placidă din fondulu biliardului 2400 fl. v. a. pentru două camere și două institute de agronomie, cu scopu, că acestea sa tramătă omeni la Parisu, cari apoi sa reporteze despre espoziune, ce are să se tîna acolo, iu primavera cea mai de aproape; totu deodata, că membru alu Comitetului Asociatiunei transilvane române, poftescă pre Excelența Sea D. presedinte alu Asoc., că sa binevoiescă a tîne o siedintă estraordinaria a Comit. Asoc. și a pune pasii necesari la In. Guberniu regiu pentru asemnarea alorū 1200 fl. v. a. totu din fondulu biliardului, pentru că astu modu și Asoc. trana româna care are de scopu cultură poporului român, sa si poată tramite reprezentanti la espoziunea din Parisu.

Luandu-se deci la pertractare amintită scrisore a lui Consiliariu și membru alu Comitetului, după o consultare mai indelungata s'a adusu unanim, afara de unu votu urmatorulu:

Conclusu. Comitetulu Asoc. tranne să faca pasii necesari la Inaltul Guberniu regiu, că după analogia celor 4 stipendia asemnate pentru două camere și două institute agronomice din patria, sa se indure a placida și pentru Asoc. trana româna unu ajutoriu de 1200 fl. v. a., că sa tramitia și din partea sea doi reprezentanti la espoziunea universale din Parisu, ce se va deschide in 1 Apriliu a. c. căci și Asoc. tranna, înțează scopurile agriculturii cum și a altor ramuri de economia.

Totu odata Comitetulu luandu in consideratiune scurtimea tempului, se simte indemnătu prin acela, pre calea jurnalelor naționale a se adresă către toti acei barbati, cari se simtu a posiede calitate cerute pentru aceea missiune, cu provocarea că în tempulu celu mai scurtu sa binevoiescă prin scrisori francate a se insinuă la acestu Comitet, că asiă, in casulu, candu aru fi norocită a capătă unu rezultat favoritoriu sa poată face la tempulu seu alegerea și denumirea individilor ca-

paci spre a putea reprezentă Asoc. la numita espoziune.

Totu cu acela ocazie se postescă și ceilalți membri ai Comitetului, cari se află departati cu locuința dela locul siedintei Comit., că sa binevoiescă cătu mai curendu a servă cu informațiile necesare in acela privinția, că asiă Comit. Asoc. sa se poată orienta la alegerea individilor spre scopul mai susu indigitatu. *) Bar. de S i a g u n ' a m / p Joanne V. Rusu Presedinte.

Secr. II.

Sabiiu 7 Fauru.

Era aproape de finea anului 1865 candu In. regiu Guvernul alu tierei ne împărăști și nouă o adresa cîtra diuaristică austriaca din partea Comitetului central c. r. austriacu pentru espusestiunea ce se va tînea in 1867 la Parisu. spre a incuragiă participarea la acea espusestiune.

Noi inca in nrulu 99 din același anu, amu publicat după alte foi ce-va despre acea adresa și după aceea insasi adresă, carea dacea intre altele ca Austria nu poate sa se eschida dela acela luptă de pace, ca trebuie sa arate lumii cu ce produse e binecuvantata de natură și ce energie se află într'ensă și în fine cum se desvoltă aci gustulu celu bunu și frumosu. La cele ce se mai espusera in mentiună adresa amu mai adausu apoi urmatorele :

„Ne-amu maguli cu speranța, ca de-să in oră a unsprediecea, totusi modestă noastră reflexiune asupră cestiunii importante nu va fi nebogata în séma și asiă aducem aminte cu deosebire artișilor, industriașilor și agricultorilor români a se interesă de espoziune, că reputația ce și o c-a castigase Porcestenii în ore candu la espoziunea din London sa se generalizeze și asupră altor artisti, industriași și agricultori ai nostri. Specrămu in fine ca Brasovienii, Sacelenii, Zernestenii, Porcestenii, Resinarenii, Salistenii, Orestianii, Belgradenii, Abrudenii s. a. voru arată deosebitu interesu viu fatia cu espoziunea amintita și nu voru lasa sa resune glasulu comitetului centralu c. r. austriacu in desertu. Spre putină informatie a publicului mai adaugem, ca aceea ce au fostu la Brasovu in 1862 in micu, la Parisu in 1867 va fi in mare, căci acolo totu popoarele lumii și ducu productele naturali din tierile loru, ale artei și manufapturilor loru.“

Evenimentele anului urmatoriu (1866) fură atâtă de visorose incătu, afacerile cele de pace trebuiau sa amulișca. Dupa incetarea acestorăi castigări locul dintăiu afacerile politice asiă incătu diuaristică se pare a fi fostu fără simțire pentru totu ce se mai intempla afara de politica. De aceea deca consimțim in unele ce s'a scrisu in privința acela in nrulu 10 alu Gaz. Trans. nu putemu consimții cu acea parte, carea arunca totu vină neinteresului in publicu, numai asupră foilor publice, respectiv a redactiunilor. Noi credem, ca astăzi nu mai suntemu tocmai asiă de tîmurit in puterile inteliginte, incătu sa asteptăm că redactorii sa ne grigiescă și de politica și de totu către trebuie sa apara in foile publice. Era dără deosebită a detoria mai cu séma a acestor barbati inteligenti, cari se ocupă mai multu cu ramulu industriei sa nu lase că sa amurăiescă lucrul cu totulu. —

*) Celelalte jurnale române, inca suntu rogate a reproduce in colonele sele acestu protocolu cătu mai curendu.

Secr.

Nr. 4—2 Edictu.

Tom'a lui Tom'a Macsimu Talvanu din comună Sebesielu de Josu, in Scănu Sabiu in Ardelu, care mai de doi ani, cu necreditia, parasindu-si pre legiuța sea sotie Maria lui Alexie Bucurenciu, cu trei prunci mici, totu de acolo, au pribegit in lume, se provoca prin acela, că in terminu de unu anu de dile, dela datulu de fatia, cu atâtă mai tare sa se presentă inaintea subscrisului foru matrimoniale, cu cătu, ca la din contra, procesulu matrimonial asupră-i pornit, și in absența densului, la intesul SS Canone ale bisericei noastre gr. res. se va decide.

Sabiu 31 Ianuariu st. v. 1867.

Forulu protopop. gr. gr. res. alu Trac-tului Sabiu in Ardelu.

Ioann Pannoviciu, Protopopu.